

De groene vogel draait de knop!

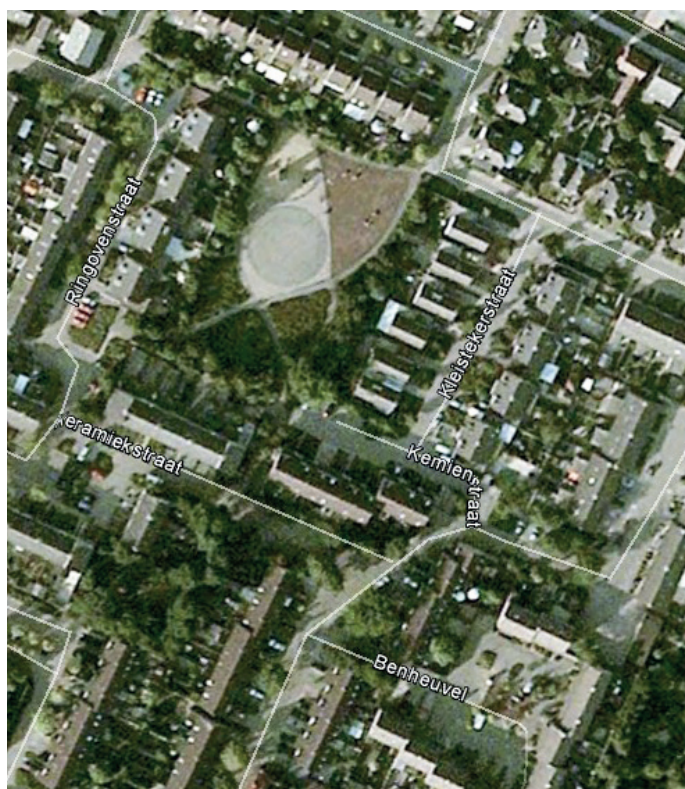
Plan van aanpak voor gedragsverandering en
besparingsmaatregelen van energieverbruik in de buurt
Heyencamp in Gemeente Beesel

Even voorstellen...

De gemeente Beesel ligt midden in een groenrijke omgeving tussen grens en maas, tussen de steden Venlo en Roermond en telt bijna 14.000 inwoners. Offenbeek is één van de drie dorpskernen van Gemeente Beesel. In deze dorpskern is buurt Heyencamp, bestaande uit ca. 200 koopwoningen en 200 huurwoningen, gelegen. Deze buurt dingt mee naar het beste lokale besparingsidee.

Het besluit tot deelname aan 'de knop om' is genomen door deelnemers bestaande uit inwoners, bedrijven, scholen en zorginstellingen die een aantal weken geleden aanwezig zijn geweest bij de inspiratiedag 'Duurzaam bouwen, wonen, ondernemen en recreëren' gefaciliteerd door de gemeente Beesel. Tijdens deze dag is een kiem geplant voor een volledig energieneutrale gemeente in 2030. En dat kan volgens deze deelnemers alleen door bewustwording, kennisdeling en samenwerking van alle betrokken partijen.

Het project 'De groene vogel draait de knop om!' (kortweg: 'de groene vogel') richt zich enerzijds op gedragsverandering en bewustwording van energieverbruik door bewoners in de buurt Heyencamp en anderzijds op de daadwerkelijke uitvoering van eenvoudig energiebesparende maatregelen door samen te werken. Bewoners van de buurt Heyencamp weten reeds wat 'samenwerken' is! Met hulp van deskundige partners hebben zij namelijk recentelijk een plan bedacht en uitgevoerd om de openbare ruimte in de buurt te verbeteren (budget € 500.00,=). De buurt Heyencamp is daarmee mooier geworden en daar zijn de bewoners erg trots op. Juist deze positieve houding van de bewoners van Heyencamp is een belangrijk ingrediënt voor een succesvolle implementatie van 'de groene vogel'.

Welk doel heeft de groene vogel?

Het doel van 'de groene vogel' is tweeledig. Enerzijds bewoners van de buurt Heyencamp bewust maken, kennis overdragen en enthousiasmeren voor energie- en geldbesparende aanpassingen in hun woning. Anderzijds de voordelen van daadwerkelijke energiebesparende maatregelen in de buurt uitdragen tezamen met een energiecoach, vrienden, het verenigings- en bedrijfsleven. De gemeente en woningcorporatie WoonGoed2-duizend tredenn daarbij op als 'facilitators' en 'promoters'. Concreet betekent dit dat tenminste 90% van de huishoudens van Heyencamp in 2013 kennis heeft genomen van energiebesparende mogelijkheden. En dat 66% van deze huishoudens daadwerkelijk investeert in eenvoudige maatregelen zodat energie, gas en water wordt bespaard.

Met de resultaten van het eerste project van 'de groene vogel' in de buurt Heyencamp moet een 'sneeuwbal' effect teweeggebracht worden zodanig dat 'de groene vogel' haar vleugels uitslaat naar andere wijken van Gemeente Beesel. Op langere termijn draagt 'de groene vogel' daarmee bij aan de doelstelling van de gemeente Beesel om in 2020 een halvering van het energieverbruik bij 50% van de huishoudens te realiseren. Het uiteindelijke doel is een energie neutrale gemeente Beesel in 2030.

Doelgroepen van de groene vogel

De primaire doelgroep van 'de groene vogel' zijn de bewoners van zowel huur- als ook koopwoningen en gebruikers van maatschappelijke gebouwen in de buurt Heyencamp. De secundaire doelgroep zijn burens, familieleden, vrienden of bekenden van de primaire doelgroep. Individueel kunnen zij op hun beurt ook behoren tot de primaire doelgroep. Samen met de derde lijnrelaties zoals basisscholen De Triolier en Meander, vereniging Jong Nederland, clubhuis 't Anker, kernoverleg Offenbeek, de Islamitische gemeenschap en het RK kerkbestuur, maken zij van 'de groene vogel' een succes. Door de inbreng van alle partijen kan het nieuwe 'energie-denken' worden uitgedragen en kunnen op een efficiënte en effectieve wijze energie besparende maatregelen in de woningen uitgevoerd worden. De gemeentelijke organisatie, de woningcorporatie, lokale media en winkels zullen dit initiatief faciliteren en promoten. Voor een schematische weergave van de relaties zie pagina 3.

De aanpak van de groene vogel

De bewoners van de buurt Heyencamp weten inmiddels hoe ze moeten samenwerken. Juist deze ervaring past perfect bij het project van 'de groene vogel'. De eerste stap is dus al gemaakt en dat komt de haalbaarheid, uitvoerbaarheid ten goede en maakt de succeskans groter. De samenwerking van 'de groene vogel' is structureel van aard. 'De groene vogel' zorgt namelijk voor een energieke stroming in de buurt Heyencamp met de volgende uitgangspunten:

1. Het aanstellen van een energiecoach. Deze is woonachtig in de buurt Heyencamp en informeert en enthousiasmeert bewoners van zowel huur- als ook koopwoningen in de buurt over energiebesparende maatregelen. In de 'Bespaarwoning' in de buurt Heyencamp kan de energiecoach de kosten van energieverbruik in de praktijk laten zien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het verbruik van elektriciteit door elektrische apparaten, lampen en verlichting. Tegelijkertijd kan hij laten zien hoeveel geld kleine energiebesparende maatregelen kunnen opleveren. Dit zijn kleine ingrepen zoals bijvoorbeeld het toepassen van LED verlichting, extra tochtstrips en een waterbesparende douchekop. De energiecoach gaat tevens bij de bewoners thuis langs om advies op maat te geven en organiseert energieparty's om grotere groepen bewoners in één keer te informeren.

2. Het stimuleren van gesprekken over de voordelen van deze maatregelen tussen buurtbewoners, familieleden, vrienden en bekenden met als doel meer mensen te verleiden tot gelijksoortige aanpassingen. De inzet van een website met succesverhalen, foto- en videomateriaal waarnaar verwezen kan worden, geeft extra voedingsbodem aan deze gesprekken.

3. Op de basisscholen worden lespakketten aangeboden waarbij leerlingen interactief en spelenderwijs kennis maken en rekenen aan energiebesparende maatregelen. Middelenbare scholen kunnen stages opzetten voor de uitvoering van energiebesparende maatregelen in woningen.

4. Clubhuis 't Anker en verenigingen voeren tegen vergoeding ondersteunende werkzaamheden uit zoals flyer en bezorging van bestellingen aan huis die door de energiecoach zijn geplaatst.

5. De Islamitische organisatie en RK kerkbestuur maken hun eigen energiebesparende maatregelen kenbaar aan de bewoners. Zij hebben tenslotte een voorbeeldfunctie.

6. Winkeliers zoals de supermarkt maar ook de bouwmarkt, nemen actief deel met bijvoorbeeld 'de groene vogel' voordeelacties en het etaleren van energiebesparende maatregelen in de 'Bespaarwoning'. De energiecoach zal de bezoekers van de 'Bespaarwoning' de voordelen laten zien en doorverwijzen naar de desbetreffende winkel.

7. Gemeente Beesel, Woongoed 2-duizend en de lokale media faciliteren en promoten 'de groene vogel'. De gemeente en Woongoed 2-duizend zullen hun eigen energiebesparende maatregelen van gebouwen uitgebreid communiceren en de ervaring delen met de bewoners. De lokale media zal de resultaten van 'de groene vogel' structureel onder de aandacht brengen.

8. De eerste 50 deelnemers die aantoonbaar maatregelen treffen, krijgen een digitale energiemonitor cadeau om de effecten nog beter te kunnen registreren.

Wat maakt 'de groene vogel' zo uniek?

Het bijzondere van 'de groene vogel' is dat de hele buurt Heyencamp en betrokken organisaties worden gemobiliseerd. Daarbij wordt de verleiding van bewoners om energiebesparende uit te voeren op virale wijze gestimuleerd door: mond-tot-mond reclame, informatie en kennisdeling in de 'Bespaarwoning', publicatie van succesverhalen en resultaten, beloning van investering en gedrag en spaaracties voor clubs en verenigingen. Meer samenwerking en het juiste gedrag zullen meer resultaat opleveren.

Wat is het effect? Meten is weten!

Met de aanstelling van een energiecoach is er een centraal aanspreekpunt. Dat geldt voor de bewoners van Heyencamp maar ook voor de verslaglegging van de uitwerkingen van 'de groene vogel'. De energiecoach zal rapporteren over het aantal bezoeken aan de bespaarwoning, energieparty's, huisbezoeken en de investeringen in energiebesparende maatregelen die feitelijk worden gedaan. Met de uitreiking van de 50 digitale slimme energiemonitors (bijv. de Qbox mini) worden de besparingen in de woningen geregistreerd. De resultaten hiervan worden via de website, de lokale omroep en uiteraard via gesprekken met buurtbewoners gecommuniceerd.

Tot welke hoogte kan de groene vogel opstijgen?

Hoe meer betrokkenen structureel een kleine of grotere bijdrage leveren aan energiebesparende maatregelen en daarbij ook samenwerken des te 'hogere' zal de groene vogel vliegen. M.a.w. alle kleine beetjes helpen en door het samen op te pakken, wordt meer resultaat geboekt en geld bespaard. Energie besparen is leuk en kan op deze wijze nog leuker worden!

De energiecoach is de spin in het web. Hij is gepassioneerd energievutter of werkzoekende uit de wijk en leidt nieuwe energiecoaches op. De energiecoach krijgt de modelwoning ter beschikking, richt deze energiebesparend in, leidt buurtbewoners rond en geeft tips en adviezen. Hij organiseert ook energieparty's en deelt groene vogelstickers (keurmerk) uit bij succesvolle maatregelen en gedrag.

Gemeente Beesel financiert de energiecoach, investeert in energiebesparende maatregelen en stelt 50 slimme monitoren als prijzen beschikbaar.

Corporatie WoonGoed2-duizend stelt een modelwoning in de buurt ter beschikking.

Jong Nederland verdient met hand- en spandiensten 'groene vogels' (bespaarzegels) voor hun vereniging.

Basisscholen Triolier en Meander passen op een leuke wijze energiebesparingsrekenen in het lesprogramma toe.

Winkeliers, zoals bouwmarkt Fixet, doen besparingsvoorstellen en etaleren deze in de 'Bespaarwoning'.

De Islamitische organisatie en het RK kerbestuur zijn voorbeeldfuncties en zullen dan ook energiebesparende maatregelen treffen in hun eigen gebouwen.

Bewoner

Bekenden

Familie

Buren

Vrienden

MFA 't Anker geeft het goede voorbeeld door te investeren in besparende maatregelen en het gedrag t.a.v. energieverbruik te verbeteren.

Kernoverleg Heyencamp is de stabiele binder van de buurt en is nauw betrokken bij het begeleiden van dit project.

Lokale omroep RTV maakt structureel reportages van het project 'de groene vogel'.

BC Broekhin heeft een lesprogramma t.a.v. energiebesparing en gedragsverandering en kan helpen in de vorm van stages bij de installatie van maatregelen.

Schematische weergave van de relaties in het project 'de groene vogel'.

Doorvliegen naar 2030 en verder...

Heyencamp is het eerste project van 'de groene vogel'. De ervaring en resultaten hiervan zullen in de gemeente Beesel en omgeving niet onopgemerkt blijven. Bewoners van andere buurten en organisaties zullen dit, hoe dan ook, horen. 'De groene vogel' zal binnen de gemeente verder vliegen om uiteindelijk van Gemeente Beesel een uiterst duurzame gemeente te maken in enkele decennia. Dit betekent dat:

- 'de groene vogel' projecten in andere buurten van de gemeente Beesel worden opgestart.
- bewoners, eventueel met hulp van energiecoaches, verder gestimuleerd worden voor het opschalen van energetische verbeteringen van de woning. Denk hierbij aan (na)isolatie, elektrisch rijden, aanleg van zonnepanelen, installatie van een warmtepomp, etc.
- een lokale groene energiecoöperatie wordt opgericht waarvan inwoners van gemeente Beesel lid kunnen worden.

Leerpunten

Het eerste project van 'de groene vogel' zal laten zien:

- Welke wijze het beste werkt om bewoners bewust te maken van hun energieverbruik?
- Of de aanwezigheid van een 'Bespaarwoning' in de buurt meer aanzet tot energiebesparende maatregelen bij bewoners?
- Levert de bewustwording en gedragsverandering een bijdrage aan de energiebesparing en leidt dit wellicht tot toenemend investerend gedrag in energetische verbetering van de woning?
- De toepasebaarheid van de leerpunten is binnen de gemeente Beesel maar ook daarbuiten erg groot, waardevol en eenvoudig te kopiëren!

Deelnemers

Primair

Bewoners van buurt Heyencamp
Kernoverleg Offenbeek

Secundair

Basisscholen Meander en Triolier
Gemeenschapshuis 't Anker
Jong Nederland Offenbeek
Islamitische gemeenschap
RK kerkbestuur
Welzijnsstichting Vorkmeer

Facilitators & promotors

Aviso Communicatie
Bouwmarkt Fixet
Companen, waar wonen duurzaam beweegt
Duurzaam Venlo
Gemeente Beesel
Killaars Electro
Lokale omroep RTV Beesel
Solar Energy
Supermarkt Jan Linders
Taxis Energy
Venlo Energie
WoonGoed 2-duizend

